

Karaman' ın Tarım Turizmi Yönünden Potansiyeli

Elif YAVUZASLANOĞLU¹

Musa YAVUZ²

¹ Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Meslek Yüksek Okulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, KARAMAN

² Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Meslek Yüksek Okulu, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, KARAMAN

Özet

Köy yaşamını merak eden insanların bitkisel ve hayvansal üretimi görekerek ve aktivitelere katılarak eğlenceli vakit geçirmek istemesi nedeniyle dünyada ve Türkiye' de tarım turizmine ilgi giderek artmaktadır.

Yurt dışında başta Amerika olmak üzere; İtalya ve Yeni Zelanda gibi ülkelerde uygulama alanı bulan tarım turizmi üzerine yurdumuzda da Çanakkale-İzmir yolu üzerinde Küçükkuş mevkisinde Aktepe köyünde Zeytinyağı müzesi ile ilk yatırım gerçekleştirilmiştir.

Tarım turizmi; küçük kulübelere, pansiyonlarda veya kamp ortamında konaklama, kahvaltı, piknik, meyve toplama, hayvan besleme, süt sağımı, peynir yapımı, bal tadılması, at biniciliği, meyve veya ürün festivalleri, balıkçılık, doğa yürüyüşü gibi aktiviteleri içermektedir. Bu aktiviteler bireysel olarak gerçekleştirilebileceği gibi; turlar, okul grupları, tarımsal eğitim ve doğa eğitim programları çerçevesinde de gerçekleştirilebilir.

Coğrafi konumu nedeniyle Karaman ilinde aynı anda farklı mevsimsel özellikler yaşanabilmektedir. Buna bağlı olarak, önemli bir tarımsal çeşitlilik bulunur. Meyve üretimi önemli bir yere sahiptir. Başta elma, kiraz, üzüm ve zeytin olmak üzere 356.500 dekar alanda meyve üretimi gerçekleştirilmektedir.

Doğa güzellikleri yanında, meyve ve zeytin üretimi ile merkeze bağlı Bucakkışla ve kiraz yetiştiriciliğinde önemli yere sahip olan Ermenek ilçesi Zeynepazarı (Yaylapazarı) köyleri tarım turizmi aktivitelerinin gerçekleştirilmesi için önemli bir potansiyel oluşturmaktadır. Tarım turizminin bu köylerde önemli bir gelir kaynağı ve kırsal kalkınmaya katkıları olacağı düşünülmektedir.

Anahtar sözcükler: Karaman, tarım turizmi, agriturizm

Agriturizm Potantial of Karaman

Abstract

Agriturizm is gradually increasing in world and turkey due to the interest to willage life. Agriturizm is applied in USA, Italy and New Zealand. First business enterprise is Olive Oil Museum built up in Aktepe village on Çanakkale-İzmir highway.

Agriturizm activities include; accommodation in small cottages, pensions and camping area, breakfast, picnic, fruit collection from tree, animal feeding, honey tasting, horse riding, fruit and production festives, fishing, bush walking. These activities could be carried out in family base or by tours, student groups and agricultural education and nature education groups.

Due to the geographical location of Karaman province, different seasonal characteristic could be observed. Therefore, there is important production diversity. Especially fruit production takes an important place. Apple, cherry, grape and olive is important fruits grown 356.500 da area.

Beside natural beauties, fruit and olive production in Bucakkışla and cherry growing in Zeynepazarı (Yaylapazarı) villages make these villages potential for agriturizm. It is expected that; agriturizm provides an important income for the people in the villages and increases rural development.

Key words: Karaman, agriturizm

TARIM TURİZMİ

Tarım turizmi, içerdiği özel aktiviteler ile kırsal turizm etkinlikleri içerisinde yerini almaktadır. Kırsal turizm; kültür, doğal çevre ve tarımla bütünleşen, ayrıca diğer turizm türleriyle de son derece kolay entegre olabilen bir turizm türüdür. Kırsal turizmde esas amaç bir köyde, bir çiftlikte, bir dağ evinde vb.de konaklayarak, kırsal kültürle tanışarak ve kaynaşarak bir tatil geçirmek olarak sınıflandırılabilir (Soykan, 2003). Gerçekleştirilen turistik aktivitelerin amacı ve etkinliklerin bakımından Tarım turizmi Kırsal turizmin özelleşmiş bir kolu olarak düşünülebilir.

TARIM TURİZMİNİN KAZANDIRDIKLARI

Bir çevre turizmi olan Tarımsal Turizmin karakteristik özelliklerini ve yöreye ve halkına sağlamış olduğu faydaları şu başlıklar altında toplayabiliriz;

- Biyolojik çeşitliliğin korunmasına katkıda bulunur.
- Yerel halkın refahını gözetilmesi, turistlerin ve yerel halkın bilinçlendirilmesinin sağlar.
- Küçük ölçekli işletmeler tarafından küçük turist gruplarına hizmet verir.
- Turistlerin ve yerel halkın turizm endüstrisi hakkında sorumlu hareket etmesini sağlar.

- Geri dönüşü olmayan kaynakların en düşük düzeyde tüketilmesi gerçekleşir.
- Turizm yönetimine yerel düzeyde katılımın önemsenir.
- İş fırsatlarının ve mülkiyetin yerel halk lehinde gelişmesi gözetilir (Yürük, 2011).

TARIM TURİZMİ ETKİNLİKLERİ

Konaklama ve kamp, festivaller, çiftlik ziyaretleri, turizmle kombine direkt pazarlama, genç ve yetişkin eğitimi ana başlıkları altında; kahvaltı, resepsiyon, balayı organizasyonları, meyve sebze toplama, hayvan besleme, piknik, müzik, meyve festivalleri, yol üzeri veya çiftlikten satış, fuarlar, balık tutma, bisiklete binme, kır yürüyüşü, at biniciliği, kuş gözlemi, salça, turşu, zeytin yağı, reçel ve benzeri ürün işleme aktivitelerini içermektedir.

KARAMAN' IN FİZİKİ SOSYOLOJİK VE TARIMSAL PROFİLİ

Karaman İlinin yüzölçümü 9.407 km² ve İl Merkezinin denizden yüksekliği 1.033 m' dir. 1'i merkez ilçe olmak üzere toplam 6 ilçesi, 10 kasaba ve 156 köyü bulunmaktadır.

Topraklarının 2/3'ü dağlıktır. İl merkezi ovada kurulmuş, hemen güneyinde Torosların uzantıları yer almaktadır. Karaman Merkez ilçe, Ayrancı ve Kazımkarabekir ilçelerinde karasal iklim, Ermenek, Başyayla ve Sarıveliler İlçelerinde ise Akdeniz ardı dağ iklimi hakimdir.

İlin 2009 yılı nüfusu 231.872 olup, nüfusun % 33' ü belde ve köylerde yaşamaktadır. Ülkemizde nüfus bakımından 65., gelişmişlik hızı sıralamasında 42., Gayri Safi Yurt İçi Hasılaya katkısı bakımından 25. Sırada yer alan Karaman kişi başına düşen 3.150 dolar tarımsal üretim değeri ile 2. sıra da yer almaktadır. Tarımsal üretim değerinin il içindeki payı ise % 50.8 dir. Sosyo ekonomik gelişmişlik sıralamasında 35. sıradadır. Gayri safi yurt içi hasıla içindeki payı % 0.34 ile 26. sırada bulunmaktadır.

Karaman ili arazilerinin % 36.8' ini tarım arazileri, % 33' ünü çayır mera arazileri, % 22' sini orman arazileri ve % 8.2' sini ürün getirmeyen alanlar kaplamaktadır.

Toplam araziler içerisinde 346.848 ha' lık alanında bitkisel üretim yapılmaktadır. Bitkisel üretim yapılan bu alanların % 77,6'sı tarla bitkilerine tahsis edilmiştir. Nadas alanı % 6,3 paya sahiptir. Tarım arazilerinin % 7,3' ünde meyvecilik, % 4,5' inde bağ ve % 4' ünde sebzeçilik geriye kalan tarıma elverişli olup kullanılmayan alan toplamı ise % 0,3' lük paya sahiptir.

Karaman ilinde karasal iklim ve Akdeniz iklimine geçiş özelliklerine geçiş karakteri içermesi nedeniyle tarımsal ürün çeşitliliği yer almaktadır. Güney ve güney batı kesiminde bulunan köylerde sebze üretimi önemli bir yere sahiptir.

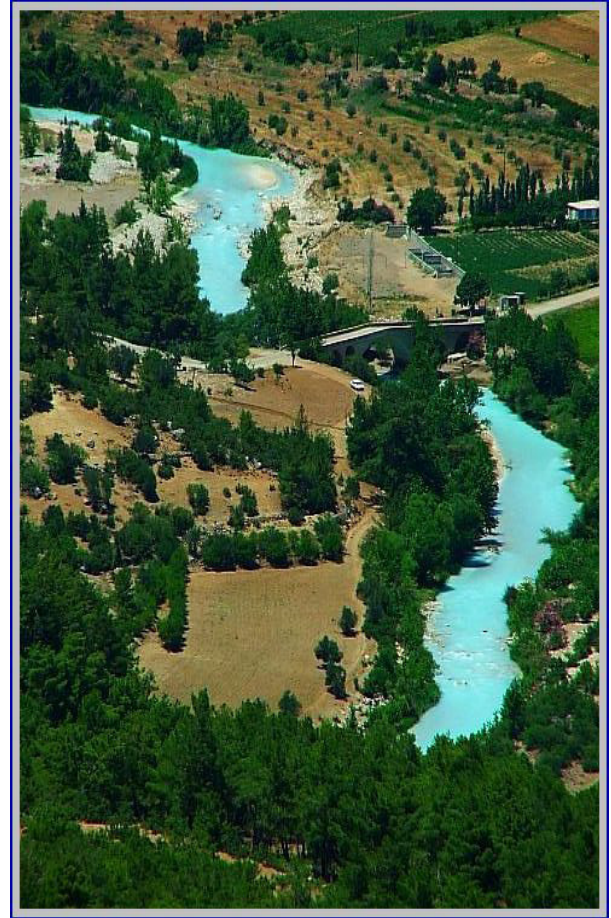
Bunun yanında meyve ve çok yıllık ağaçlarda üretim de geniş bir alanda yapılmaktadır. En fazla üretilen meyve elma olmakla birlikte üzüm en fazla üretimi yapılan meyvelerdendir. Tablo 1' de 2010 yılında Karaman ili ilçelerinde meyve üretimi değerleri verilmiştir.

Tablo 1. Karaman İlçelerinde 2010 Yılına Ait Meyve Üretim Alan ve Miktarları (www.tuik.gov.tr)

Ürün	Ekilen Alan (da)	Üretim (ton)	İlçe
Elma	505,878	165,040	Tüm ilçeler
Kiraz	14.784	7.430	Merkez, Başyayla, Ermenek, Sarıveliler, Ayrancı
Üzüm	45,596	32,883	Tüm ilçeler
Ceviz	9,789	3,452	Merkez, Başyayla, Ermenek, Sarıveliler
Badem	3,523	1,213	Merkez, Ermenek
Zeytin	22,021	1,871	Merkez, Ermenek, Başyayla, Sarıveliler

KARAMAN' IN TARIM TURİZMİ YÖNÜNDE ÖNEMİ

Karaman' da gerçekleştirilen bitkisel üretim Tarım Turizmi kapsamında yapılabilecek aktivitelerden olan dalından meyve ve sebze toplama, meyve ve hasat festivalleri için büyük bir potansiyel oluşturmaktadır. Bu bağlamda yörede Isparta ilinden sonra en fazla elma yetiştiriciliğinin bulunması yöreye tarım turizmi uygulamaları için önemli oranda çekicilik kazandırmaktadır.

Şekil 1. Bucakkışla' dan görünüm.

Kaynak: http://www.trekearth.com/gallery/Middle_East/Turkey/Mediterranean/Karaman/Bucakkisla/photo227509.htm

Karaman' ın Torosların zirvesine yakın, deniz seviyesinden 1300-1600 m yükseklikte kurulmuş olan Bařayla ilçesinde her yıl geleneksel olarak Kiraz Festivali düzenlenmektedir. Bu festival organizasyonunun geniş katılımı olacak şekilde gerek ulusal gerek uluslar arası duyurulması ile yörede kırsal kalkınma desteklenebilir. Bařayla ilçesinde ayrıca Anadolu Selçuklu Devleti devrinden, Eski Roma Krallığı devrinden kalma tarihi eserler de bulunmaktadır. Bölgede arıcılık gelişmiştir. Bu bölgenin tarım turizmine kazandırılması büyük önem arz etmektedir.

Karaman ilinde tarım turizmi için potansiyel oluşturan merkezlerden bir diğeri; Karaman merkeze bağlı, 42 km uzaklıkta, Göksu ırmağının kenarına kurulmuş olan Bucakkışla köyüdür. Kısmen Akdeniz ikliminin etkisi altındadır. Nar, incir, zeytin yetiştirilir. Seracılık yapılır. Bu yöre de mikroklima özelliğine sahip iklimi ile turistlerin doğal güzellikler yanında tarımsal aktivitelere misafir olabilecekleri bir potansiyele sahiptir (Şekil 1).

Zeynepazarı köyü, Yaylapazarı ve İkiızınar köylerinin keşiştiği dere üzerinde ve etrafında kurulmuştur. Beř yüz yıllık bir geçmişe sahiptir. Tarihi doğal güzellikleri ve mesire alanları ile günübirlik ziyaretler şeklinde kırsal turizm aktivitelerinin gerçekleştirilmesi için uygun bir yöredir.

KAYNAKLAR

- Anonim (2011), "T. C. Karaman Valiliđi, Tarım İl Müdürlüğü 2010 yılı çalışmaları", Karaman
- Soykan, F. (2003), "Kırsal Turizm ve Türkiye Turizmi İçin Önemi", Ege Cođrafya Dergisi, 12, 1-11.
- Yürük, E. Ö. (2011), "Turizmin Geleceđi: Ekoturizm", Ege Üniversitesi Çeřme Meslek Yüksek Okulu, İzmir, <http://ekoturist.com/ekoturizm-makaleler-bilgi/12-ekoturizm%20turizm.html>, (Eriřim tarihi: 08.07.2011)
- <http://tr.wikipedia.org/wiki/Ba%C5%9Fyayla>
- http://tr.wikipedia.org/wiki/Bucakk%C4%B1%C5%9Fla-bucak_merkezi,_Karaman
- <http://tr.wikipedia.org/wiki/Bat%C4%B1r%C4%B1k>